
VÄRLDSARVSPORTEN

- LEADER-PLANERINGSPROJEKT

Projektägare: Världsarvet i Kvarken rf

1. INLEDNING OCH BAKGRUND

I juli 2006 intogs Kvarkens skärgård på UNESCOs lista över världsarv – som en utvidgning av Höga Kusten och dessutom det första och hittills enda naturarvet i Finland. Allt sedan dess har arbetet med att utveckla världsarvsområdet pågått i olika former på olika nivåer och med olika aktörer.

Redan före Kvarkens skärgård blev ett världsarv fanns tanken på att ett besökscenter om skärgården skulle anläggas i Replotområdet. Korsholms kommun tillsatte i mars 2003 den första arbetsgruppen för att utreda ett museum/besökscenter vid Replotbron. Genom åren har planerna, innehållet och placeringen av besökscentret Havets Hus reviderats ett flertal gånger. År 2008 bildades Fastighetsaktiebolaget Havets Hus, som skulle lotsa planerna i hamn och bygga den planerade guidnings- och informationspunkten vid Replotbron. Aktiekapital för ändamålet erhöles från Korsholms kommun, Svenska Kulturfonden och finska staten.

Utredningsarbetet har sedermera fortsatt och först på hösten 2015 har planerna konkretiserats så långt att det finns en möjlighet att skrida till verket och verkställa de tankar som framkommit genom åren. Ett samarbetsavtal mellan fastighetsbolaget och Cygnus Restaurants Ab har underskrivits, vilket möjliggör en infobyggnad i anslutning till den nuvarande restaurangbyggnaden invid Replotbron. Namnet på besökscentret har även ändrats och idag pratar vi om "Världsarvsporten".

Sedan år 2010 har fastighetsbolaget i samarbete med Korsholms kommun upprätthållit en informationspunkt i en stockstuga vid Replotbron, som skött om informationen om världsarvet till besökarna på området. Den infostugan kommer i och med "Världsarvsportens" etablering att ha spelat ut sin roll.

Förutom fastighetsbolaget har även en världsarvsförening grundats, som inledningsvis skulle fundera på innehåll till det kommande besökscentret. Även föreningens verksamhet har omformats med åren. Idag utgörs föreningens verksamhet i huvudsak av marknadsföring och information om världsarvet i samarbete med världsarvskommunerna och Forststyrelsen.

1.1. NATIONELL STRATEGI FÖR VÄRLDSARVEN

Våren fastställde statsrådet en nationell strategi för de finländska världsarven "Vårt gemensamma arv - Nationell världsarvsstrategi 2015–2025". Den nationella världsarvsstrategins vision bygger på tre perspektiv:

- Finland ska vara en ansvarsfull världsarvsaktör, med aktiv, synlig och tillförlitlig världsarvsolitik.
- Skydd, vård, restaurering och presentation av världsarven utgör grunden för världsarvsverksamheten. Världsarven är vägvisare både för iakttagandet av principerna för hållbar utveckling och för det praktiska skyddsarbetet.
- Världsarven utgör livskraftiga miljöer – ett gemensamt världsarv för kommande generationer. Världsarvsobjekten ska utvecklas i samarbete med regionala aktörer och lokala gemenskaper, föreningar och medborgare. När objekten sköts väl bevaras de för kommande generationer och ger glädje, nytta och mervärde i sin omgivning.

1.2. REGIONALA STRATEGIER

Bland åtgärderna i världsarvets förvaltnings- och utvecklingsplan 2009 omnämns ett nytt besökscenter vid Replotbron som en av de högst prioriterade åtgärderna. Planerna prioriteras även i världsarvsdelegationens åtgärdsprogram "16 åtgärder för världsarvets bästa".

Världsarvsdelegationen för Kvarkens skärgård utarbetar för närvarande en ny strategi för världsarvsarbetet för åren 2016-2025. Enligt strategin skall världsarvet vid slutet av strategiperioden ha en högklassig världsarvsport för besökare.

2. PROJEKTETS ALLMÄNNA MÅLSÄTTNINGAR

Att skapa innehåll i det kommande besökscentret "Världsarvsporten" invid Replotbron. Besökscentret kommer att skötas av Världsarvet i Kvarken rf i samarbete med Korsholms kommun, Forststyrelsen, FAb Havets Hus, regionens besöksnäring samt andra regionala och lokala aktörer. Målsättningen är att verksamheten i besökscentret blir så attraktiv och innovativ som möjligt.

Världsarvet Kvarkens skärgård fyller 10 år under år 2016. Genom projektet fås en konkret milstolpe för världsarvets utveckling under de gångna åren. Projektet innebär även ett avstamp för det utvecklingsarbete, som skall ske de kommande 10 åren.

"Världsarvsporten" består av en byggnad med verksamhet i olika former. I byggnaden kommer att finnas en informations- och servicepunkt för besökarna och invånarna i Kvarkens skärgård. Här kommer även att finnas utrymmen för tillfälliga utställningar och galleri, som erbjuder konstnärer och artister att presentera världsarvet och skärgården i olika kreativa former. Vidare finns utställningsutrymmen för presentation av världsarvet och regionen, de finländska världsarven samt den globala världsarvsidén med användning av teknologiska innovationer. Hela byggnaden görs tillgänglig för rörelsehindrade. I mån av möjlighet ska även fasaden och entrén göras intressant på förhand och locka till besök. Själva byggnaden planeras och byggs av Fastighetsaktiebolaget Havets Hus.

2.1. PROJEKTETS SPECIFIKA MÅL

1. Skapa intressant, innovativt och attraktivt innehåll i "Världsarvsporten"
2. Skapa och etablera samarbete med viktiga samarbetsparter i regionen
3. Kartlägga och etablera möjliga internationella nätverk med andra världsarv runt om i Finland, Norden och världen

2.2. PROJEKTETS ÅTGÄRDER

1. Skapa intressant, innovativt och attraktivt innehåll i "Världsarvsporten"
 - Utreda, planera och förverkliga besökscentret "Världsarvsporten" i egen regi och med hjälp av köptjänster vad gäller inredning och teknisk utrustning för utställningsutrymmena, informations- och försäljningsutrymmen och de allmänna utrymmena
 - Planera, skriva manus och förverkliga permanenta och tillfälliga utställningar, som skall visas i "Världsarvsporten" i egen regi eller med hjälp av köptjänster

- Skapa en grafisk profil och kommunikationsplan för "Världsarvsporten" inklusive planerad synlighet i digitala medier

2. Skapa och etablera samarbete med viktiga samarbetsparter i regionen

- Kartlägga och skapa fruktbara samarbetsformer med övriga aktörer (företag, föreningar, myndigheter och andra samfund) i regionen
- Etablera kommersiellt samarbete med lokala och regionala producenter, som möjliggör marknadsföring och försäljning av lokalproducerade (världsarvs)produkter och förmedling av (världsarvs)tjänster

3. Kartlägga och etablera möjliga internationella nätverk med andra världsarv runt om i Finland, Norden och världen

- Kartlägga och skapa fruktbara samarbetsformer med andra världsarv med avsikt att åstadkomma informationsutbyte, samarbete, byte av utställningar

3. FÖRVÄNTADE RESULTAT

1. Skapa intressant, innovativt och attraktivt innehåll i "Världsarvsporten"

- Konkreta planer för hur "Världsarvsporten" ska göras intressant
- Konkreta planer och manus för hur besökscentrets utställningar ska verkställas
- Grafisk profil för "Världsarvsporten"
- Kommunikationsplan
- Digital information

2. Skapa och etablera samarbete med viktiga samarbetsparter i regionen

- Fungerande nätverk och samarbeten med övriga aktörer (företag, föreningar, myndigheter och andra samfund) i regionen
- Fungerande marknadsförings- och försäljningspunkt för världsarvets och skärgårdens producenter, företag och föreningar (turistföretag, hantverkare, lokalproducenter)

3. Kartlägga och etablera möjliga internationella nätverk med andra världsarv runt om i Finland, Norden och världen

- Initiering av nya samarbetsformer med andra världsarv
- Utbyte av utställningar och information med övriga världsarv runt om i världen

4. ANKNYTNING TILL FINLANDS VÄRLDSARVSSTRATEGI

Genom projektet kommer vi att uppfylla de målsättningar som fastslås i den finländska världsarvsstrategin när det gäller bra tillgänglighet och högklassig service för besökarna.

3.4 Medvetenhet om vårt världsarv och en presentation av objekten

Mål 2025:

Medborgarna känner till och värdesätter världsarven i Finland och kan arbeta för världsarvets bästa. Informationen och kommunikationen om världsarvet är mångsidigt och det är lätt att få tillgång till tillförlitlig information.

Åtgärd (12):

- *Inom varje världsarv bör man se till att det finns en lämplig infopunkt som bidrar till att göra det värdefullt. Det behövs kvalitetskriterier för guidningen inom världsarven.*
- *Bättre tillgänglighet och service av hög klass för dem som besöker världsarven. Man bör se till att tjänsterna och informationen också är tillgänglig på webben.*

4.1. ANKNYTNING TILL AKTION ÖSTERBOTTENS UTVECKLINGSSTRATEGI – ÖSTERBOTTENS KUSTTRAKTER 2020

Projektet är ett regionalt projekt inom världsarvskommunerna Korsholm, Vörå, Malax och Korsnäs samt skärgårdsområdena inom Vasa stad/Sundom. Den fysiska placeringen för satsningen är invid Replotbron i Korsholms skärgård. Men, som namnet säger, ska Världsarvsporten fungera som en inkörsport till hela världsarvet Kvarkens skärgård. Informationen och materialet i Världsarvsporten skall komma från och berätta om hela området och regionen och skapa ett intresse för att besöka fler besöksmål.

I projektet finns även en internationell aspekt. Målsättningen är att Världsarvsportens utställningsutrymmen även skall presentera de övriga finländska och nordiska världsarven och ge en inblick i världsarv runt om i världen. Projektets resultat ger synlighet såväl innanför som utanför det egentliga verksamhetsområdet och bidrar till det regionala mervärdet.

Projektet anknyter till Aktion Österbottens utvecklingsstrategi inom

3.1 Tyngdpunktsområde 1: Förstärkt kunskaps- och innovationsmiljö

- *innovationer eller landsbygdsutveckling i anslutning till energiklustret, besöksnäringen eller kreativa industrin*

3.4. Tyngdpunktsområde 4: Lokala livskraftiga bygemenskaper

- *utveckling av världsarvet som resurs för områdets attraktionskraft,*
- *utnyttja skärgårdens resurser*

3.5. Internationell och interregional strategi

- *mobilisera nätverk kring världsarvet, kulturarv eller turism med historisk anknytning*

5. ORGANISATION

Som projektägare fungerar föreningen Världsarvet i Kvarken rf. För uppdraget anställs en projektledare/köps projektledartjänster externt. Föreningens styrelse fungerar som styrgrupp för projektet. För samarbetet kring Världsarvsporten tillsätts en referensgrupp, där alla samarbetsparter är involverade.

Projektet pågår under hela året 2016. Projektets tidsperiod: 1 – 12/2016.

6. EKONOMI

För projektets genomförande uppgörs en budget som uppgår till 100.519 euro enligt bifogade budget. Föreningen kommer att ansöka om att bli momsskyldig för denna projektverksamhet och budgetens summor är därmed upptagna enligt moms 0%.

Budget 2016				
KOSTNADER		(12 mån)	2016	TOTALT
Löner (inkl bikostnader)			59290	59290
	Projektledare	53900		
	(11 mån á 3500 € + 40 % soc kost)			
	Administration på timbasis			
	(10 % av projektlönen o soc kost)	5390		
Köptjänster			27000	27000
	I köptjänsterna ingår			
	<ul style="list-style-type: none">• planering av utställningar (världsarvet lokalt, nationellt, globalt, lokal/kulturhistoria)• planering av info/försäljningsutrymmen• planering av nödvändig inredning och teknisk utrustning i utställningsutrymmen• uppgörande av kommunikationsplan• grafisk profil för Världsarvsporten			
Administration (flat rate 24 % av lönesumman)			14229	14229
	Ingår hyror, ekonomi, material, telefon, kopiering, porto, ADB, resor			
Kostnader sammanlagt			100519	100519
INKOMSTER				
	Stöd LEADER 70 % (EU:s andel 80%)	56290	70363	70363
	(Kommunal andel 20 %)	14073		
	Privat andel (Fab Havets Hus) (30%)		30156	30156
Inkomster sammanlagt			100519	100519